

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Черкаської

медичної академії

Інна ГУБЕНКО

Від 29 серпня 2025 р.

ПОРЯДОК ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ У ЧЕРКАСЬКІЙ МЕДИЧНІЙ АКАДЕМІЇ

Порядок розглянутий

та схвалений Вченою радою

Черкаської медичної академії

Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Голова Вченої ради Інна ГУБЕНКО

Введений в дію наказом ЧМА

29.08.2025 р. № 80-1

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. «Порядок присвоєння професійних кваліфікацій в Черкаській медичній академії» (далі - Порядок) розроблений відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», наказу МОН «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (затвердженого Наказом МОН України 15 травня 2024 року № 686), Постанови КМУ «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту» (№ 1223 від 25 жовтня 2024 р.), «Положення про організацію освітнього процесу в Черкаській медичній академії», «Положення про освітні програми в Черкаській медичній академії», «Положення про порядок проведення практик здобувачами освіти» та Стандартів освіти.

Черкаська медична академія (далі - Академія) як суб'єкт освітньої діяльності може присвоювати професійні кваліфікації, якщо це передбачено освітньою програмою (ч.8 статті 34 Закону України «Про освіту»).

1.2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

1) апеляція - оскарження здобувачем результатів процедури присвоєння професійних кваліфікацій;

2) атестація - це встановлення відповідності результатів навчання (наукової або творчої роботи) здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми.

3) здобувач - особа, яка навчається в Академії за освітньою програмою, якою передбачено присвоєння професійної кваліфікації;

4) принцип валідності - принцип забезпечення відповідності оцінюваних результатів навчання вимогам, визначеним у професійному стандарті;

5) професійний стандарт - це затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій.

6) професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація) - це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом.

7) процедура оцінювання результатів навчання (далі - процедура оцінювання) - процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача відповідному професійному стандарту, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і відповідно присвоєно професійну кваліфікацію;

8) часткова професійна кваліфікація - це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу

здійснювати частину трудових функцій, визначених відповідним професійним стандартом.

9) погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) закладом вищої освіти у разі відсутності професійного стандарту (далі - процедура погодження) - це встановлення Національним агентством кваліфікацій (далі - Агентство) можливості закладу вищої освіти присвоювати професійну кваліфікацію, що визначена освітньою програмою, здобувачам вищої освіти на основі визначених критеріїв.

10) присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту - це процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти відповідній освітній програмі, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і присвоєно професійну кваліфікацію.

1.3. Порядок регламентує присвоєння професійних кваліфікацій особам, які здобувають вищу освіту в Академії на освітній програмі, за якою передбачено присвоєння професійної(их) кваліфікації(й).

1.4. Присвоєння професійних кваліфікацій здійснюється відповідно до:

- цього Порядку;
- стандартів вищої освіти;
- професійних стандартів, затверджених відповідно до «Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 р. № 373, та «Положення про Реєстр кваліфікацій», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 червня 2021 р. № 620;
- принципів валідності, об'єктивності, незалежності, доброчесності, відкритості, прозорості та неупередженості.

1.5. Порядок визначає вимоги до присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти і науковими установами, які на підставі ліцензії МОН провадять освітню діяльність у сфері вищої освіти, в разі відсутності професійного стандарту та процедуру погодження такого присвоєння з Національним агентством кваліфікацій.

II. ВИМОГИ ДО ОСВІТНІХ ПРОГРАМ, ЗА ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ

2.1. Освітня програма (освітньо-професійна, освітньо-наукова) передбачає присвоєння професійної(их) кваліфікації(й), якщо це зазначено у профілі освітньої програми.

2.2. Освітня програма передбачає присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) за професією(ями), які зазначені у чинному класифікаторі професій ДК 003:2010, що є гармонізований із міжнародним стандартним класифікатором професій (ISCO-08); вказані професійні кваліфікації відповідають рівню вищої освіти.

2.3. Присвоєння професійних кваліфікацій можливе за наявності затвердженого професійного стандарту; назва професійної кваліфікації міститься у професійному стандарті.

2.4. Освітня програма містить компетентності та результати навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною освітньою програмою професійної(их) кваліфікації(й) (усі передбачені професійним стандартом результати навчання та компетентності мають бути враховані в освітній програмі); у разі присвоєння часткової кваліфікації - в освітній програмі має бути зазначено, за якою саме трудовою функцією чи трудовими функціями, визначеними професійним стандартом, це відбувається, а результати навчання за освітньою програмою повинні задовольняти виконання принаймні однієї трудової функції.

2.5. Освітньою програмою передбачено проходження виробничої(их) / переддипломної практик, яка уможливорює практичну підготовку відповідно до зазначених у професійному стандарті трудових функцій за відповідною професією в обсязі не менше 6 кредитів ЄКТС (не менше 3 кредитів ЄКТС для часткових професійних кваліфікацій).

2.6. Результати навчання та компетентності, необхідні для присвоєння професійних та часткових професійних кваліфікацій, можуть досягатися шляхом здобуття формальної, неформальної чи інформальної освіти.

ІІІ. ПРОЦЕДУРА ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ(ИХ) КВАЛІФІКАЦІЇ(Й) У РАЗІ НАЯВНОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ

3.1. Процедура та умови, за яких присвоюються професійна(і) кваліфікація(ї):

- повне виконання вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану здобувачем вищої освіти; успішне проходження здобувачем вищої освіти практичної підготовки у відповідних обсягах;

- атестація, за результатами якої встановлюється відповідність сформованих компетентностей вимогам Стандарту вищої освіти з урахуванням відповідних професійних стандартів. До оцінювання у випускників компетентностей, передбачених професійним стандартом, рекомендовано залучати фахових стейкхолдерів;

- представників роботодавців, професійних асоціацій та організацій;

- прийняття Екзаменаційною комісією рішення про присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) та внесення відповідної інформації у документи про вищу освіту.

ІV. ПРОЦЕДУРА ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ(ИХ) КВАЛІФІКАЦІЇ(Й) У РАЗІ ВІДСУТНОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ

4.1. Академія присвоює професійні кваліфікації здобувачам відповідного рівня вищої освіти за результатами їх атестації відповідно до законодавства у разі, коли освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма (далі -

освітня програма) передбачає присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), а також:

- містить компетентності та результати навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною освітньою програмою професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) та враховують вимоги відповідних кваліфікаційних характеристик (за наявності);

- передбачає практичну підготовку обсягом не менше 6 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи для присвоєння повної професійної кваліфікації і не менше 3 кредитів – для присвоєння часткової професійної кваліфікації;

- передбачає наявність порядку присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).

4.2. Етапи здобуття та присвоєння професійної(-их) кваліфікації(-й)

Академія присвоює професійні кваліфікації здобувачам відповідного рівня вищої освіти за наявності відповідних умов:

- визначення баз для реалізації практичної підготовки відповідно до наказу органу управління, уповноваженого засновником Академії – Черкаської обласної ради;

- забезпечення участі представників роботодавців у складі екзаменаційної комісії під час атестації здобувачів вищої освіти із наданням їм переважного права голосу щодо ухвалення рішень про присвоєння професійної(-их) кваліфікації(-й), незалежно від кількісного складу комісії, відповідно до «Положення про екзаменаційну комісію» та «Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Черкаській медичній академії»;

- підготовка та укладання договорів про співпрацю із закладами та установами, на базі яких провадиться практичне навчання (навчальна, виробнича та переддипломна практики) відповідно до «Положення про порядок проведення практики здобувачів освіти»;

- визначення/погодження з роботодавцями обсягу, переліку компетентностей та результатів навчання, зокрема практичної підготовки, необхідних для здійснення майбутньої професійної діяльності, шляхом участі роботодавців в розробці ОП, програм практики або їхнього рецензування;

- визначення часу та умов порядку здійснення проміжного оцінювання рівня сформованості компетентностей та досягнення результатів навчання, що дають підстави для присвоєння професійної(-их) кваліфікації(-й), відповідно до навчального плану як частини ОП та «Положення про порядок та вимоги до проведення поточного та підсумкового контролю»;

- призначення методичних керівників практики від Академії шляхом видання відповідних наказів згідно з «Положенням про порядок проведення практики здобувачів освіти»;

- оцінювання якості практичної підготовки здобувачів освіти шляхом щорічного анкетування роботодавців і здобувачів відповідно до «Положення про опитування учасників освітнього процесу щодо якості освітньої

діяльності», діяльність Ради роботодавців відповідно до «Положення про раду роботодавців Черкаської медичної академії»;

- проведення занять на базах практик відповідно до укладених угод та залучення професіоналів-практиків до їх проведення;

- організація та проведення оцінювання відповідно до «Положення про критерії оцінювання знань і вмінь студентів у Черкаській медичній академії».

Обов'язковими умовами, за яких присвоюються професійна(і) кваліфікація(ї), є:

- повне виконання вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану здобувачем вищої освіти; успішне проходження здобувачем вищої освіти практичної підготовки у відповідних обсягах;

- атестація, за результатами якої встановлюється відповідність сформованих компетентностей вимогам Стандарту вищої освіти.

4.3. Освітньо-професійна програма, зокрема міждисциплінарна, може передбачати можливість присвоєння додаткових професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибірових освітніх компонентів. Здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох повних професійних кваліфікацій.

4.4. Процедура погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) з Агентством Академія розпочинає:

- для освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти - не пізніше ніж через рік після початку її реалізації;

- для освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти - не пізніше ніж через півроку після початку її реалізації.

4.5. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), присвоєна (присвоєні) Академією, зазначається (зазначаються) в документі про здобуття відповідного ступеня вищої освіти.

4.6. Процедура погодження є безоплатною, проводиться Агентством на підставі заяви про проведення процедури погодження (далі - заява), поданої Академією за формою згідно з додатком 1.

4.7. Процедура погодження проводиться за професійною (професійними) кваліфікацією (кваліфікаціями), визначеною (визначеними) в освітній програмі.

4.8. Можливість Академії здійснювати присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) визначається за такими критеріями:

- наявність листа (листів) роботодавців та/або їх об'єднань, які долучилися до процесу оцінки змісту освітньої програми щодо достатнього обсягу формування необхідних професійних компетентностей для присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), про потребу у професійній (професійних) кваліфікації (кваліфікаціях) на ринку праці на національному та/або регіональному рівні;

- наявність порядку присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), затвердженого Академією.

4.9. Академія додає до заяви такі документи:

- обґрунтування необхідності впровадження професійної кваліфікації;
- копію освітньо-професійної програми, що передбачає присвоєння відповідної професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);
- копії листа (листів) роботодавців та/або їх об'єднань про потребу у професійній (професійних) кваліфікації (кваліфікаціях) на ринку праці на національному та/або регіональному рівні;
- копію затвердженого Академією порядку присвоєння професійних кваліфікацій;
- характеристику (зміст) професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) за формою згідно з додатком 2.

Зазначені документи подає у відділ якості освіти, ліцензування та акредитації декан факультету/директор інституту в електронному та паперовому варіанті.

4.10. Заява та додані до неї документи, визначені пунктом 4.8. цього Порядку, відповідальна особа по Академії надсилає до Агентства з накладенням кваліфікованого електронного підпису керівника у порядку, встановленому Законом України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

4.11. Агентство реєструє заяву і протягом п'яти робочих днів проводить перевірку правильності її заповнення та повноту доданих до неї документів.

У разі неправильного заповнення заяви та/або подання документів не в повному обсязі Агентство інформує заявника про виявлені недоліки відповідно до вимог Закону України «Про адміністративну процедуру».

Академія має право усунути виявлені недоліки протягом п'яти робочих днів з дня надсилання відповідного повідомлення Агентством.

У разі неусунення Академією виявлених недоліків Агентство залишає заяву без розгляду.

У разі наявності професійного стандарту Агентство протягом трьох днів повідомляє про це Академію та залишає заяву без розгляду.

4.12. Агентство протягом 15 робочих днів після подання Академією правильно заповненої заяви та документів у повному обсязі розглядає їх і готує обґрунтований висновок, на підставі якого приймає рішення про погодження або відмову у погодженні присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) з урахуванням вимог статті 71 Закону України «Про адміністративну процедуру».

4.13. Підставами для прийняття Агентством рішення про відмову у погодженні присвоєння професійних кваліфікацій є:

- встановлення за результатами перевірки невідповідності Академії хоча б одному з критеріїв, визначених пунктом 4.8 цього Порядку;
- виявлення у поданих заявником документах недостовірних відомостей.

4.14. Агентство може надати Академії рекомендації у своєму висновку щодо вдосконалення порядку присвоєння професійної кваліфікації. Виконання таких рекомендацій після погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) не потребує повторного проходження процедури погодження.

4.15. Агентство інформує Академію про прийняте рішення щодо погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) та розміщує відповідну інформацію на своєму офіційному веб-сайті.

Агентство вносить таку (такі) професійну (професійні) кваліфікацію (кваліфікації) до Реєстру кваліфікацій з приміткою про відсутність професійного стандарту.

4.16. Повторне погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) проводиться в разі змін у переліку компетентностей та результатів навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною освітньою програмою професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), зміни порядку присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) та скорочення тривалості практичної підготовки, що визначена відповідною освітньою програмою, крім випадку, передбаченого абзацом третім пункту 4.13 цього Порядку.

4.17. Погодження Агентством присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) надається Академії на період до завершення підготовки та припинення набору здобувачів вищої освіти за такою освітньою програмою. Після набрання чинності професійним стандартом Агентство інформує Академію про необхідність приведення освітньої програми у відповідність з вимогами професійного стандарту протягом шести місяців з дня внесення відомостей про професійний стандарт до Реєстру кваліфікацій.

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Оскарження рішення Екзаменаційної комісії (апеляція) відбувається відповідно до «Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Черкаській медичній академії» та «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів освіти Черкаської медичної академії».

5.2. «Порядок присвоєння професійних кваліфікацій у Черкаській медичній академії», а також зміни та доповнення до Порядку затверджуються на засіданні Вченої ради Академії та вводяться в дію наказом ректора.

5.3. Контроль за дотриманням даного порядку покладається на осіб, які за своїми посадовими обов'язками відповідають за провадження освітнього процесу, зокрема практичну підготовку, та на гарантів освітніх програм.

(На бланку закладу вищої освіти)

№ _____

Національне агентство кваліфікацій

З А Я В А

Просимо погодити присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) _____

(назва професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій)

присвоєння якої (яких) передбачено освітньою програмою _____

(назва освітньої програми) з підготовки фахівців у сфері вищої освіти _____

(зазначається рівень вищої освіти)

за спеціальністю _____ галузі знань _____

(шифр та назва спеціальності) (шифр та назва галузі знань)

Обсяг освітньої програми _____ кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи

Заявник _____

(найменування закладу вищої освіти)

Ідентифікаційний код заявника згідно з ЄДРПОУ _____

Місце провадження освітньої діяльності _____

Додаток: (зазначається перелік документів, визначених у пункті 11 Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. № 1223 “Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту”)

(найменування посади керівника)

(власне ім'я та прізвище)

Виконавець _____

(власне ім'я та прізвище, номер телефону, адреса електронної пошти)

ХАРАКТЕРИСТИКА
(зміст) професійної кваліфікації

1.	Назва професійної кваліфікації	
2.	Рівень Національної рамки кваліфікацій	
3.	Обсяг професійної кваліфікації (повна або часткова)	
4.	Коротка характеристика (зміст) професійної кваліфікації (мета діяльності за професійною кваліфікацією, професійні компетентності, результати навчання)	
5.	Опис відповідності професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) кваліфікаційним вимогам, визначеним законодавством, кваліфікаційними характеристиками професій, відомостями з баз даних ISCO 08/ESCO, EUROPASS	